

„Mit gondolsz, kit ver meg ma az Isten?”
 „Remélem a muszkát” felelém én.
 „Én nem remélem, de követelem” mondá
 (Vége következik.)

osztálya van, csak kocsival lehet eljutni. A király d. n. 4 órákor személyesen tekintette meg az ár pusztításait, melyek különösen az eszplanád kereskedőket sújtanak érzékenyen. Az üzletek minden készletét tönkre tette a víz, mert ilyen nagy áradásra senki sem volt elkészülve s így az árukat nem csomagolták be.

A élelmiszerek mesésen drágák. Egy tojás 10—12 krajczárba kerül, egy liter tej harmincz krajczár. Egyes szállásokon redukáltak az ételadokat, mert csak két-három napra elegendő a készlet.

Délben kissé ellájt az eső. Pontban egy órákor egyszerre megrendült a Nepomuk hid és az árral együtt megindult a vasuti hid felé. A hid közszentje a vasuti átjáró rácszatába akadt, a hid maga darabokra zúzódott. Az izgalmas látványt ezer meg ezer ember nézte végig a környező szállodák erkélyéről.

Bírálok az állatkiállításon.

A Kolozsvár a hó utolsó napján kezdődő Erdélyrészi tenyésztéstudás bírálok bizottsága a napokban következőleg alakult meg:

Elnök: br. Wessellényi Béla.

I. Ló bírálok bizottság.

Ezen bizottság itél a „Külön pályázat” ozimén tartandó használati „lódíjazásánál” is. Artz Roderik gr., Bilak. Bethlen Károly gr. Beldi Kálmán gr., Beldi Ti-vadar. Bodola. Bornemisza Elemér br. Darányi Béla, Bpest. Farkas Abraham. Fejervár Károly, Forster Géza, Bpest. Gaál Gyula, Kályán. Günther Ágoston. Kállay Leopold. Kornis Károly gr. Kornis Viktor gr., Szent-Benedek. Miksa Imre, Hadrév. Nagy Domokos. Pálffy Géza gr., Fogaras. Simay Ferencz, Türe. Sperker Ferencz, Szt. Demeter. Teleki László Gyula gr., Kendi-Lóna. Teleki László gr., Gyéres. Teleki Ádám. Toldalagi László gr., Koronka. Veress Ferencz, Torda. Wertheimstein Alfréd, Nagy-Várád.

II. Erdély szarvasmarhát bírálok bizottság.

Bartók Géza Segesvár. Biró István Deés. Gaál Elek Apahida. Gyárfás Benedek Kolozsvár. Komény Béla br. Szt.-Erzsébet Magyar Gyéza, Kolozsvár. Málnási Ferencz, Kolozs. Maurovics Fábán. Nagy Vincze, Budapest. Pirkner János, Bpest. S. utba Albert, Sárospál, Kolozsvár. Suszter Gyula. Szentiványi Gyula, Farnos. Szentkirályi Ákos dr. Kolozsvár. Szombatfalvy Győző. Reich Albert, Kolozsvár. Tulogy Soma, Kolozsvár. Vaska Gyula, Kendi-Lóna. Voith Simon, Deés. Veirgärtner Andor, N.-Várád. Vörös Sándor, Kolozsvár.

III. Bivalat bírálok bizottság.

Dávid Antal, Kolozsvár. Dávid Sándor, Deák Ignác, Radnóth. De La Motte Arthur gr., Gajzágó Antal, Kolozsvár. Kondász Ferencz, Kolozsvár. Nagy Miklós, Torda. Torma Imre, Deés. Voith Gergely, Deés.

IV. Juhot bírálok bizottság.

Albert Dénes, Ladamor. Ferenczy Lajos, Magyar-Ujfal. P. Horváth Kálmán br., Kolozsvár. Kovács Béla, Sz.-Fenes. Németh András, Kolozsvár. Szabó Károly, Fogaras. Komán. Szónyi Elek, Kecséd-Szilvás.

V. Baromfit bírálok bizottság.

Ásványi Lajos, Szabadka. Grubicz Gyéza, Bpest. Haller Károly dr. Kolozsvár. Leonhárdt Ödön, Brassó. Murányi József. Parthay Géza, Bpest. Pethő Miklós, Torda. Veress Ferencz, Kolozsvár.

Alsó-Idecs.

Nem régiben két tudósítást is olvastam az „Ellenzék”-ben Zsábonyczáról. Mint értelmi bünszerzőre, ezeknek az írójára vessen

a szerkesztő ur és a nyájas olvasó egyaránt, ha én meg most Alsó-Idecsel állok elő. Mert Zsábonycza ide, Zsábonycza oda, nem hagyhatom a magunk igazát.

Az igazság pedig az, hogy Szász-Régen mellett két sósfürdő van. Alsó-Idecs és Zsábonycza. És ez az elősorolás nem pusztán betűrend szerinti.

Igaz, hogy Alsó-Idecs a tulajdonosok nembánomsága miatt a mesék Hamupipőkéje volt Zsábonycza mellett el — egész a mostani nyárig. Hanem Hamupipőke ma ott van, a hol immár találkozik a maga királyfiával. S nem vetek bele csak egy pár esztendő, hogy ezt a szomszéd fürdőt Alsó-Idecs messze tul fogja haladni.

Sőt már ma is elhagytuk Zsábonyczát. Ez a száraz igazság.

Ott tán több a fa, de itt több a vízben a só, meg az — ember!

Itt csak most, ez időnyre készült a tágas és szép új vendéglő. Csak most — külön épületben — a kényelmes vendégszobák. Csak most egy pár meglepően szép nyaraló, szintén több kiadó lakosztályal.

Maga a fürdő vize — amitán mégis a legfőbb, — gyógyhatására, sóval való telítettségére nézve eddig is jobb volt minden környékbeli sósfürdő vizénél. Itt miután a viznek felnyása is van, tiszták a medencék, s a tartalmuk nem hasonlít semmiféle raguleveshez.

S ha még hozzávesszük, hogy ez Szász-Régentől csak egy félóra járás, jól gondolozt, simárajárt uton: könnyű megértünk, hogy miért özlök már most is szinte kizárólag ide úgy Szász-Régen, mint a körülete fekvő tartományok.

Az itteni vendéglős, Vengeboren Dániel (a ki egyszersmind a bérő is), különben testvére a zsábonyczai vendéglősnek. Mind a ketten egyformán derék, előékeny szakemberek, de a miénk mégis a fiatalabb és ambiciozusabb. Ő bírt rá a tulajdonos alsó-idecsi ev. egyházat az újabb építkezésekre, s ő fogja ezt a nagy jövőit gyógyhelyet hova-tovább föllendíteni.

Az épült szász-régen-topliczai vasut jelző táblái már itt tarkítanak át a határon. Ha ez is meg lesz, állomással épen a fürdő közvetlen közelében: bizonyos, hogy Kolozsvártól Topliczáig ez lesz a legkapósabb, legjobb sósfürdő ezen az egész utvonalon.

Mert magában a helyben és környékében a pompás víztől eltekintve is megvan minden kelléke egy nagyszabású jövőnek. Keletről erdő koszorúzza halmok és hegyek, nyugatról a Maros gyönyörű völgye. A fürdőhely befásítása is erősen folyik. És a leg-szebb reményel.

Nem is tudom, mit írjak még hirtelen ide, hogy teljes legyen Alsó-Idecs „dicsérete”. Van jó, első kézből kapott tiszta levegőnk, van jó zenénk, a hetedhét határon híres vécái cigányokkal, van kuglink, van jó társaságunk, jó magyaros és olcsó konyhánk; sóval van mindentünk és legkiváltságosan van jövőnk!

Az Isten legyen irgalmas és kegyelmes Zsibonyczának!

Alsó-Idecs, 1897. augusztus 2.

Szabolcska Mihály.

Egy negyed évre 4 frttal, egy óra 1 frt 50 krral

lehet előfizetni az

„ELLENZÉK”-re

bármely naptól kezdve.

Kérelem.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetésük **Julius 31-én** lejárt, kegyeskedjenek azt mihamarabb megújítani.

Tudomásul.

Az „ELLENZÉK”-et bárhová utánna küldjük előfizetőinknek, ha velünk a címet tudatják.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus, 3.

— **Uj táblai bíró.** Már említést tettünk arról, hogy kolozsvári kir. ítélő táblánál Csányi Ferencz elhalálozása következtében megüresedett rendes bírói állásra a király Mikó Imre kolozsvári kir. törvényszéki bíróát nevezte ki. A kinevezést nemcsak bírói körökben, hanem Kolozsvár egész közönsége körében is osztatlan örömmel és meglepéssel fogadták. Mikó Imre, az új táblai bíró egyike a magyar bírói kar legképzettebb és legrokonszenvesebb tagjainak. Egészen hivatásának élő, komoly és biggadt férfiú. Bírói és társadalmi érintkezésében egyként rokon-szenves ember. Nem csak a jogkereső közönség és a jogszóvivő, hanem az egész társadalom nagyrabecsüli benne a humánus gondolkodású férfiút, a pártatlan és helyes ítélő bíró, a ki most a magasabb bírói pályán is bizonyára csak növelni fogja azt a rokon-szenvet és becsülést, melyet eddig működésével megszerzett magának. Legutóbbi nagyobb szereplése a Szentmarjai — Pálffy-féle, három napig tartó sajtó perben még élénk emlékeztetőben van a közönségnek. Ez a tárgyalás a legteljesebb bizonyítékát szolgáltatja Mikó Imre alapos képzettségének, pártatlanságának és igazság szeretetének. Csak örülhetünk, ha most magasabb feladatainak élve, új hatáskörében csak fokozhatja azt az elismerést, melylyel eddigi bírói működését kísértem nem csak a jogászok, hanem a jogkereső közönség is. A kir. tábla mindenesetre kiváló erőt nyert benne, a ki elismert érdemei juttattak mostani magas állására.

— **A vízvezeték ügye.** Kolozsvár város vízvezetékének kiépítése ügyében újabb fordulat állott be ismét.

A belügyminiszter ugyanis leirt a város közönségének, melyben elrendeli, hogy a vízvezetéknek a Béla réten tervezett kibővítési munkálatával **azonnal hagyjon fel** és a város haladéktalanul fogjon hozzá a szász-fenesi víz gyűjtő telep kiépítéséhez. Ha a munkálatok kivételéhez szükséges lesz, a miniszter le fogja küldeni Farkas Kálmán főmérnököt, hogy szakértői véleményt és utmutatást adjon ott, a hol szükséges, Kolozsvár város szakértőinek. A miniszter leiratát azzal okolja meg, hogy a szakértők véleménye szerint sem a fásberekben sem a Béla réten, a víz

gyűjtő csövek felett agyag réteg nincsen s e miatt e vizek a talaj felületének beszívargó vize által állandóan fertőztetve vannak.

A miniszter az indokolás szerint azt is beigazolta látta, hogy a Béla réten elegendő víz nincsen. Szem előtt tartotta elhatározásánál a város közegészség ügyét és egyéb viszonyait is.

E tárgyban ma d. e. tanácsülés volt innen az ügy a szakosztályok elé került s a szakosztályok után a közgyűlés napirendjére, fog került a miniszter leirata.

Minden esetre különös, hogy a miniszter ur csakugy rendelkezik Kolozsvár városának a zsebőre s megparancsolja, hogy 30 ezer frt helyett félmilliót adjon ki olyan víz bevezetésére, a melyre a tud. egyetemi vegytani intézete kimondotta, hogy az élvezeti és ipari célokra kevéssé alkalmas, tulságos keménységénél fogva, s melynél a mennyiség kétségbe vonhatlanul meghatározva nincsen.

Ugyancsak ez ominózus ügyre illetékes helyről a következő sorokat vettük:

A végleges vízvezeték tárgyában a belügyminiszter leiratot intézett Kolozsvár városához; a leirat szombaton érkezett le a tanácshoz.

A belügyminiszter leiratában először is megsemmisíti a városi képviselő-testületnek f. évi március hó 24-én 105 szám alatt hozott abbeli közgyűlési határozatát, mely elrendelte volt, hogy — a hídgyamosi és szász-fenesi tervek mellőzésével — a jelenlegi fásbéri vízgyűjtő-telep az ugynevezett csikósréti telep kiépítésével megnagyobbíttassék s egyúttal elrendeli a belügyminiszter, hogy a végleges vízgyűjtő-telep, — a jelenlegi fásbéri telep felhagyásával, — a szász-fenesi völgyben a már kijelölt területen a turbinás rendszer szerint a zonnal építtessék meg.

A leirat, melyet maga Perczel Dezső belügyminiszter irt alá, hosszabban indokolja ezt a miniszteri rendelkezést, még pedig a város pénzügyi és közegészségügyi érdekeivel.

A belügyminiszter ebben az indokolásban ugyanis kiemeli, hogy a szakértői szemlék, tanulmányok és vélemények, valamint a Földmívelési Minisztériumtól kikért műszaki vélemény, nemcsak de a tapasztalat is minden kétséget kizáró módon megállapították, hogy az u. n. Fásberek, valamint a folytatását képező u. n. Csikósrét területe egy műszaki, mint közegészségügyi szempontból egyaránt alkalmatlanok, sőt határozottan veszélyesek vizgyűjtésre; emellett fogva tehát a Belügyminiszter nem engedheti meg, hogy a város viz-ellátására rendelt vízgyűjtő telep ott helyeztessék el s illetőleg ott nagyobbíttassék meg, sőt ellenkezőleg követeli, hogy a lehetőség szerint ezen a területen a vízgyűjtés minél előbb szüntettessék be.

A miniszteri indokolás továbbá utal arra, hogy a végleges vízgyűjtő telepek számára tanulmány tárgyává tett hídgyamosi és szász-fenesi területek közül a hídgyamosi gyűjtőterület

leire nézve még hosszabb időt igénylő tanulmányok lennének szükségesek, de azok, a szakértők határozott véleménye szerint, különben sem kecségtetnek kedvező eredménnyel, (2) míg ellenben a szász-fenesi gyűjtőtelep alkalmas volta, (3) az eddigi tanulmányok és kísérletek alapján már is kétségtelenül (?) igazolva van.

Továbbá arra a Belügyminiszter, hogy a végleges vízmű kiépítése most már tovább nem odázható és annak megépítése a városra nézve úgy pénzügyi, mint főleg közegészségügyi szempontból most már való-ságos életkérdés.

Mindezeknél fogva a belügyminiszter, — dr. Szamosi János és társai által érvesített külvilág vélemények elfogadásával, — felhívja a város közönségét, hogy az elrendelt Szász-fenesi turbinás végleges vízmű kiépítése céljából a szükséges intézkedéseket haladéknélkül tegye meg és a munkák előhaladásáról hozzá (a belügyminiszterhez) havonként tegyen jelentést; amennyiben pedig a vízmű létesítése alatt a városnak teljesen megbízható műszaki tanácsra volna szüksége: felhívja a miniszter a várost, hogy ebből a célból forduljon közvetlenül Farkas Kálmán kir. főmérnökhöz, a közegészségügyi mérnöki hivatal főnökéhez.

Vége megjegyezzük, hogy ezt a leiratot a tanács legközelebb a jogi és pénzügyi szakbizottságokhoz s onnan a közgyűlésnek fogja beterjesztetni.

— **Mibe kerül a városi vízvezeték?** A városi főmérnöki hivatal összeállította a kolozsvári vízvezeték kiépítésének költségeit. A költségvetési tervezet 6000 köbméter víz beszállítására készítették el. A szász-fenesi talaj viznek Kolozsvárra való beszívattatására két félé tervet csináltak:

1. tervbe vették azt, hogy a Szamos vizét csatornán turbinára vezessék és annak erejével szivattyúzzák a vizet.

2. gőzgépek felállításával dolgozzanak. Elkészítették a Hídgyamos vizének és utján való bevezetését is.

E szerint kerülne

Szász-Fenes turbina üzemmel 618,540 frtba,

„ „ „ gőzgép „ 579,223 „

Hídgyamos gravitációs „ 1,023,850 „

Ez összeghez az amortizáció és évi üzemi kiadások jönnek. Ezek összege

Szász-Fenes turbina üzemmel 42,685 frtba,

„ „ „ gőzgép „ 43,550 „

Hídgyamos gravit. „ 56,678 „

Száz köbméter viz kerül 2000 méter napi fogyasztásnál

Szász-Fenesről turb. üzemmel 5 frt 84 krba,

„ „ „ gőz „ 5 frt 96 „

Hídgyamosról gravitációs „ 7 frt 76 „

A hatezer köbméter viz felhasználásánál kerülne száz köbméter viz:

Sz.-fenesről turb. üzm.-mel 1 frt 98 krba

Sz.-fenesről gőz „ 2 frt 50 krba

Hídgy.-ról grav. „ 2 frt 58 krba

Mint látjuk, 6000 köbméter fogyasztásnál felénel is kevesebb összegre apad le egy köbm. viz kerül költsége és különösen olcsó a fenesi turbinás üzemmel, melynél egyezer liter viz nem kerül egészen 2 krba.

Arra kellene tehát törekedni, hogy a beszállított 6000 köbméter egész vízmennyiség

Szilvia nászutazása.

„A férj és szerető” írójától.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

XIV.

(Folytatás.)

(26)

Nem azzal a határozott szándékkal indultam el, hogy Denebe megyek, de valahogy mégis abba az irányba mentem és szinte meg voltam lepelve, midőn magamat a ház előtt állva találtam. Még akkor is tanakodtam, ha vajjon esengések-e, vagy viszsza forduljak a nélkül, hogy jelenlétem tudatnám, midőn a gazdasszony megoldotta számomra ezt a kérdést, az által, hogy az utca-ajtót kitérte és szinte a karjaimba vetette magát.

— Oh, Darcy kisasszony, lihegte, Látam a kisasszonyt erre jönni és olyan jól esett magát látni, hogy nem adtam volna száz fontért! Tehát látta őtet! És ő bizony-rágban van és nem történt semmi baja?

XV.

— Láttam, — kit? kérdem a gazdasszony karjai között libontakozva és szavait bambán ismételve, ámbrá, természetesen, hogy azt csak egyképen lehetett értelmezni. Brinéné, én senkit sem láttam, senkit, a kiről ő deimes volna beszélni, — mióta hazuról eljöttem.

Az asszony a kezeit tördelte és piros arczán a remélt kifejezése ült.

— Akkor a jószágos Ég tudja, hogy merre bódorgott, vagy mi lett a szegény, beteg, tehetetlen teremtettsé, a ki úgy szölvá alig van magánál. De kérem kisasszony, tessék bejenni; én bizonyosra vettem, hogy a kisasszony látta őtet és jó hirt hoznakem;

de úgy látszik, hogy erről a dolgról nem kell mindent elmondani.

Azt akarja tudtomra adni, hogy Mariánna a maga beteg — elhagyta a házat? kérdem, midőn a könyvtárban voltunk, hova vezetett.

Én nem voltam ebben a szobában, mióta Douglas Mariannát oda vitték. Jelenlétének a bizonyítékai, a lefeggyőzött tárgy, az orvososágok füve és a betegszobához tartozó egyéb kiegészítők még mind ott voltak. Megrázkodva néztem körül, mert ez egykor oly kényelmes és barátságos szobában volt valami kísérteties.

— Ma reggel hat órákor kellett, hogy elmenjen, mondá a gazdasszony, mert midőn a leányok lementek, az első ajtó nyitva találták és csodálkoztak, hogy az mit jelent, de az ostobáknak nem jutott eszükbe a beteg után nézni. Csak midőn nekem megmondták és én vissza emlékeztem szegénynek a mult estéli különös beszédjére, kezdtem gyanítani, hogy mi történt és ide jöve üresen találtam a szobát.

Az öreg asszony el volt érzékenyülve és az utolsó szavakat zokogva mondta. Világos volt, bár mennyire is szeretett bennünket, de a szőkevény részére meleg hely volt a szívében. Ezt látni igazságtalan haragot gerjesztett fel bennem és hidegen válaszoltam —

— Ugy hát háládatlan teremtetés kell, hogy legyen, ha azonsok szíveség után, mi-ben itt részestül, egy jó köszönet nélkül ment el. Legalább maga iránt valami hálával tartozott.

Brinené rögtön a pártfogoltja védelmére kelt.

— Azt mondtam, hogy szó nélkül ment el? Nő, akkor igazságtalan voltam iránta és a háládatlanság cizme engem illet. Darcy kisasszony, midőn a szobába jöttem, nem

találtam őtet, de az ágya mellett levő széken ezt találtam és ezt.

A mint a gazdasszony beszélt egy nyitott levelet nyújtott át nekem és több rend-beli vékony papiros borítékból egy gyémánttal kirakott sötét kék zománczu kis női órát bontott ki.

Ismét éles nyilallást éreztem a szívemben, mert az óra hátulról fedelén ott volt a monogram — a gyémántokból csillogó „M. R.” betű. Kisasszony, olvassa el a cédulát, — mondá a gazdasszony, akkor nem fogja ötlet háládatlannak gondolni. Lehet, hogy ő többet próbál tenni, mint a menyit más asszony tenna, hogy a kisasszony és irántam való háláját kimutassa, és ennél a drága ékszer-nél többet szándékozott feladni.

Elofvastam a reszkető kézzel irt betűket, erősen küzdve azon ügyködő részvét ellen, azon szerencsétlen teremtetés iránt, aki becsületünket és boldogságunkat a kezeiben tartotta, és aki ellen mindezeknek a daczára, lehetetlennek látszott a szívünket megkeményíteni.

— Édes jó barátném! — kezdődött a levél — Nehezen ezik magát elhagyni — magát, aki anyai jóindulattal volt irántam, szó nélkül elhagyni, de érzem, hogy nem birtam volna ki, ha szíveségét személyesen próbáltam volna megköszönni, és az által még több bajt és még több szerencsétlenséget okoztam volna, mint a menyit már eddig tettem. A maga jószágért viszonzással — pénzt nem ajánlhatam volna — még ha azzal rendelkezhettem volna is. De úgy e, ezt a kis órát, melyet itt hagyok elfogadja tőlem emléktől? Lehet, hogy életemnek a napjai meg vannak számolva. Azt reményltem és azért imádkozom, hogy hamar végződjék be, mert nem áldás az senkire, de többekre veszedelm, és magamnak teher. De a mig életet tart mindig halásan fogok Darig kisasszonyra, Doktor Chensyre, és magára emlékezni.

— Kérje meg neyemben a két első, hogy jó indulattal gondoljanak reám; és ha magával soha sem találkoznán többet, higgye el nekem, hogy a maga türelmes jószágának az emléke az, a mi most, és reményem mind végig visszatart attól, hogy valami rosszat kövessék el.

— Nézze a kisasszony, ő „Douglas Mariannának” írja magát alá, de de az órá más betűk vannak — mondá a gazdasszony remegő hangon, és kérdő tekintettel a szemében, mi engem félelemmel töltött el.

Miután tudta a titunkat, felesleges küzdelem volt azt előtte rejtegetni. Jobb lett volna a harcztól feladni és az egész szomorú igazságot megmondani. Azt tehettem volna, de nem tettem, mert oly sok volt a kockázás. A gyáva kísértést félre vettem, és szilárd hangon folytattam:

— Látom! Annyi bizonyos, hogy ő egy rejtély, és Brinené, én igazán azt képelem, hogy örült — de azt az idő fogja megmutatni. Maga azt mondja, hogy a tegnapi esteli beszélgetés által el lehetett volna készölve betegének a rendkívüli lépésére. Tehát beszélje el, hogy mi történt akkor közöttük?

A gazdasszony arca kipirosodott, félre nézett, köhögött, a kezeit dörzsölte, és egészbe véve oly különösen viselkedett, a mi a jó nevelésű gazdasszonyban rendkívüli zavarodottságot árult el. Aztán hirtelen félíg kihívó, félíg kéréllő modorban kirukkolt vele.

— No hát, lássa kisasszony, így volt — az itteni dolgok állása felett már régóta emésztettem magamat, és tegnap este, miután ő oly szelid hangulataban látszott lenni, és beszédesebb volt, mint rendesen, azt gondoltam, hogy a családra nézve tehetek egy kis jót; de, mint egy vén bolond, azt hiszem, hogy éppen ellenkezőleg csak bajt csináltam.

— De mit mondott, vagy mit tett maga? kérdem élesen.

Tudom, hogy az öreg asszony lelkifur-

dalása iránt türelmetlen voltam; de az idegeim el voltak lazulva és nem birtam a haragomon eléggé uralkodni. Azonban ő a legverőző szelidséggel és szemrehányással nézett rám és aztán azt mondá —

— A családrol kezdtem beszélni, kisasszony. Igen — kérem engedje bevégez-nem! Szándékosan tettem és abban nem volt ártulás! Tudtam, hogy a dolgok valamiképen rosszul mennek és, hogy ő a gazdát várta és én megakartam a szívét lágyítani.

— Én nem kételkedem a maga jó szándékában, mondám, majdnem faldoklya erőlködésben, hogy kétségbeesetten kiadó-bízközéget, mely felházt az azon gondolat, hogy feltételeket tegyen, fékezem, tehát egy másik és még haragosabb válságot adtam annak az asszonynak, a ki jóakarattal, de esztelen készséggel próbált nekünk szolgálatot tenni.

— Brinené, folytatam, maga jól akart, de helytelenül cselekedett. Haza! Haza! Kísérlet olyan dolgokat elismítani próbálni, melyeknek világosságra kell jönni.

— Lehet, — hogy úgy van, — hagyta helybe a gazdasszony a meglepetés hangján. A hogy a kisasszony mondá, annak a szegény teremtettsének a szavai csak az idő fejtegetheti meg, annyi bizonyos, hogy ötlet kikergette a házból a hideg, kegyetlen világba, mely úgy látszik, hogy soha sem bánt jól és kíméletesen vele.

— De — de, mit mondott maga neki? kérdem oly nyersen, hogy Brinené meglepetéssel bámolt reám. Az igazat megvallva, egy új gondolat oly teljesen lerontotta az előbbeni eszméimet, hogy a kellemes igaz-tottságtól szinte rezkettem. Brinené, folytatam, a mennyire vissza tud emlékezni mond-tám, a mennyire minden, a mi tegnap este történt.

Folytatása következik.)

használatuk fel. És pedig mután több éven át 3000 kmvizi, mint a számítások mutatják, a város ellátására elegendő, a fennmaradó 3000 m. 3. t. turbinára le vezetve fel lehetne használni villamos erő produkálására, a mit most, a tervbe vett új kórház épületekkel nagyon előnyösen lehetne értékesíteni. A turbináról lefolyó víz még mindig elvezethető volna az utcái csatornához öblítőre. Ez által a vízvezeték használatáért a polgárság által fizetendő összeg kevesebbné.

— **Kossa Elemér**, városi aljegyző eljegyezte Ferenczy Ignác leányát Katinkát.

— **Pusztítás a sétátéren.** Kolozsvár városának újabb időben meglepő szép fejlődésnek indult sétátéren — még eddig ismeretlen tettek — minden megrovásra érdemes barab cselekedetet vittek végbe. Ugyan a zenepavillon mellett öt darab szép és teljesen ép fát kivágtak, állítólag csak azért, hogy a kioszkban időző közönségnek kilátása nyíljon a korcsolya csarnokhoz. Azt halljuk: az egyik tettes a polgármester volt, a másik tervező mérnök, a kinek úgy látszik a bejegyzés ambíciója nyert kielégítést a polgármesternek ama gyengeségében, mely szerint, mint a hatóság feje — ugyan teljesen önkényileg — beleegyezését adta a szép fákat minden igaz ok nélkül való levágatására. Hát mi tiszteljük akár a polgármestert, akár az érdekelt mérnök urizását, ambícióit és önkénykedését, de mi legalább emeljük indokolatlan eltávolításában a közvagyonnak oly nem trágárlását, mely a büntető törvényekben ütköző cselekményt is képez.

Ugyan nem tesszünk indítványt e súlyos közkezeleményekkel járó procezzus megindítása iránt, hanem a leghatározottabban elhatározzuk, hogy a barab cselekedetet s az abban megvalósuló önkénykedést. A sétátér sem a polgármester, sem a mérnök urnak nem a magán kertje; az a mindnyájunk közös helye és az nem tűrhető el, hogy a mindenki vagyonát egyesek ily önkényesen és barab módon rongálják meg.

— **Sovány a kifli.** Mióta a buza ára az időjárás és eredménytelen termés következtében felszökött, azóta a kenyérszülők és a pékek hihetetlen szűk marokkal porciózódnak és a tésztát, a zsemle majdnem felére apadt, a kifli ugyancsak megürült, de megmarad az alakja olyan karcsú, hogy mindenki hajlandó asszonyi személy megírni. Másféle árúnak, ha szűken van a pénztárca, a kifli, a zsemle, az ár marad mindig változatlanul, de maga a kifli elfogy, mint az utolsó sovány holdja.

— **Zóna fürdőzés.** Az E. K. E. Dombóvárban augusztus hónapra vonatkozóan zóna árakat léptetett életbe. A ki tehát fürdőben szándékozik nyaralni, naponta 50 kr-ért kap kényelmesen berendezett fürdőt, sőt az egész hónapra még olcsóbb árat is állapított meg. E fürdőben az árték szintén olcsó és a legjobb. A jelentkezők a főtitkári hivatal veszi számba és helyezi el.

— **József Ágost főherceg az E. K. E.** A legnagyobb főherceg fia József Ágost csak nem rég fogadta el az Erdélyi Kárpát-Egyesület védnökségét, mely aláljárta a nála járt küldöttség előtt a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott az E. K. E. az új védnökség alatt új szervezeti akaratát, felkérte Ö Fenséget, hogy a kiállított gyűjtőkövet alá, mint védnök, nevezze ki. József Ágost főherceg aláírásával ellátott új gyűjtőkövet, mely még azt a körítést is hozta, hogy Ö Fensége az egyesület első 500 frtos örökös tagjának választotta alá. Ily kedvező kezdettel indul az egyesület az új szervezésnek, melynek eredményeként a támogatásával bizonyára Petőfi. Br. Pongrácz Klementin (egy alig 13 éves bájos angyal), bátyja kísérete mellett elragadó szépen hegedült magyar dalokat. Valóban a kis báróné ritka nagy tehetséggel bír, s a közönség színi nem akaró tapsal fogadta a nem várt művészi játékok. Örömmel konstatáljuk, hogy az ünnepélyen közönségbenbeli tisztet és szászokat is láttunk s ez így is van helyesen. A hadserghez a közös, hát legyen valóban közös. S a szászok pedig tudjanak lelkesülni Petőfiért, ha mi tudunk Schillerért és Goetheért is.

— **Hórváth László tanfolyójától,** mint levelezőnk írja Segesvárról, az éjjel 3 órakor megütötte a gutta. Fején és jobb oldalán találta. Életehez nem sok a remény.

— **Gyász jelentés.** Aláírottak mely fájdalommal tudatják, hogy a szerető jó fiu, testvér és rokon, Nagy-Kacsádi Sándor Sándor unitárius főgymnasiun helyettes tanár f. h. 1. é. é. 12 órákor, életének 26-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Elhamvadt a nemes szív tüze, mely a szépet és igazat lángolt; kialudt ama törekvő élet fénye, mely ifjú erővel munkált a tudományért, lankadatlan szorgalommal kereste az igazságot. Fájó szívvel állunk összetört szép reményűnk romjai felett, fájdalomunka egyedül Istentől várva vigasztalást, enyhülést. Legyen nyugalma csüdes! öv. Sár.

történt, július elején, a megáradott patak iszapos vízből kimentette Siki Andort, Siki Kálmán sólyomkő birtokos fiát, kit már a víz a fűzfa gyökerek közé bonyolított, honnan meglehetősen fáradságba került a bátor életmentőnek kiszéni. Harmadik esete július 29-én történt Solyomkőn, hol 12-13 éves fiuk fűrdőtek, kik közül Dávid Vaszilika 12 éves fiu igen mélyen talált bemenni, társai kiabálására a véletlenül közelben levő T. e. k. y. épen alkalmas időben érkezett oda, hogy meg mentse, vigyázatlan paraszt fia életét. Mind a három esetben teljes öltözékben vetette magát a vízbe s saját élete, kockáztatásával mentett meg három életet. A 15 éves bátor életmentőt, mint dicsőre és kitüntetésre érdemelt ajánljuk.

— **A Kolozsvári kereskedelmi és iparkamara** felterjesztésére a kereskedelmi miniszter arról értesített, miszerint a vallás-és közoktatásiügyi miniszter ural egyetértőleg a Besztercezen létesítendő magyar tan nyelvű iparos tanonciskola szervezése tárgyában a szükséges munkálatokat az orsz. iparoktatási főigazgató és a kir. tanfelügyelő útján immár folyamatba tették.

— **Pap Gábor** tehetséges fiatal festőművész, kinek talentuma az arckép és historiai képek festésében nyilvánul, Kolozsvárt tartozdik. Papp Gábor a Hólosy Simon müncheni festő iskolájának, mely már második éve Nagybányán telepedett le, volt jeles növendéke.

— **Gyászhir.** Lovag Berks, Nándorné nyugalm. bányatanácsos özvegye, dr. Berks Lajos Kolozsvár előkelő körében ismert cs. és kir. főtanácsos édes anyja, Felsőbányán élete 78 évében július 24-én meghalt.

— **Bethlen Gábor gr.** az Emke első elnöke szobrára 6000 gyűjtővet bocsátott ki az Emke főtitkári hivatala. Az első összeget gróf Majláth Gusztáv erdélyi érseki r. kath. püspök küldte 20 frtban; a további adományok: Erdélyi Magyar Jelenlő Hitebank r. t. 100 frt; gr. Csokonics Endre Zombolya, Kégl György Székes-Fehérvár 50-50 frt. gr. Esterházy István Nyitra-Ujlak, 25 frt. gr. Festetics Pál, Dégh, Erdélyi kereskedelmi és hitelbank r. t. M.-Vásárhely, 20-20 frt. Klósz József gr. gyűjtése 12 frt 70 kr. Deréky Gyuláné, br. Györfy Róza Megyaszó, Meisner József és családja Kolozsvár, id. Dániel Gábor Olasztelek, gr. Kun Gábor M.-Németi, Bach Hermann Győri-Hengerhalm, N. N. 10-10 frt. Tábor Péter p. u. titkár gyűjtése Ungvárról 9 frt 20 kr. Nagy Elemér főszolgabíró gyűjtése Ny.-Szeredáról 8 frt 45 kr. Nagy Lajos rector professor gyűjtése N.-Egyedről 7 frt. Besztercei kir. tanfelügyelőség gyűjtése 5 frt 30 kr. gr. Bethlen Géza főispán Torda, Benke Gyula Budapest, Csépan Antal Jákó, Sorovics Gyula M.-Dombóvár, Puky Miklós P.-Szározbó, Weisz Berthold Budapest, Fuchs Ignác R.-Keresztur, Kövér Márton Szemlak, Nagy-Körös város, Szombathely-város, Kun-Félegyháza, Szt.-Lukácsföld r. t., Szabadkai keresk. és iparbank, Miskolci takarékpénztár, Losonci takarékok és hitelbank 5-5 frt. Trombitás Mihály főszolgabíró gyűjtése Igalról, Rimaszombati takarékpénztár 3-3 frt. Szabocsai Hitebank, Diósi Lajos és neje N.-Vár, Geisz László, K.-Vásárhely város, Kapszibóvár Ferencz Ersekújvár, Horváth Károly Tószeg, Szemző Mátyás D.-Szt.-Ivány, Péncs Sándor Debreczen 2-2 frt. Berencs Imre H. Nánás gyűjtése 1 frt. 25 kr. Dajbukát Jakab Cs.-Szereda gyűjtése 1 frt 20 kr., dr. Senka József Kassa, Dénes Lajos K.-Vásárhely, Grócz Béla Endrő, Deák Lajos M.-Vásárhely, Erdő Imre Tócsó, dr. Molnár József Cs.-Szereda, dr. Kobács József K. Félegyháza, Ádám László M.-Körös, Gsemariy Gyula Torda, Rosenberger Salamon Bécs, N. Rózei polgármesteri hivatal 1-1 frt.

Itt említhetjük meg továbbá, hogy Kun Géza gróf alelnök a Bethlen Gábor gróf fölötti emlékezésért tartását elváltatta. A elhunyt gróf életére vonatkozó érdekesebb adatokat készséggel elfogadja és kéri a főtitkári hivatal.

— **Petőfi-ünnepélyt tartottak Homoród-fürdőn.** Vasárnap a vendéglő nagy terme zsúfolásig megtelt közönséggel, Bod főgymn. tanár tartott egy igen jól sikerült szabad előadást Petőfiről. Bokros I. csinosan szavalt Petőfiről. Br. Pongrácz Klementin (egy alig 13 éves bájos angyal), bátyja kísérete mellett elragadó szépen hegedült magyar dalokat. Valóban a kis báróné ritka nagy tehetséggel bír, s a közönség színi nem akaró tapsal fogadta a nem várt művészi játékok. Örömmel konstatáljuk, hogy az ünnepélyen közönségbenbeli tisztet és szászokat is láttunk s ez így is van helyesen. A hadserghez a közös, hát legyen valóban közös. S a szászok pedig tudjanak lelkesülni Petőfiért, ha mi tudunk Schillerért és Goetheért is.

— **Hórváth László tanfolyójától,** mint levelezőnk írja Segesvárról, az éjjel 3 órakor megütötte a gutta. Fején és jobb oldalán találta. Életehez nem sok a remény.

— **Gyász jelentés.** Aláírottak mely fájdalommal tudatják, hogy a szerető jó fiu, testvér és rokon, Nagy-Kacsádi Sándor Sándor unitárius főgymnasiun helyettes tanár f. h. 1. é. é. 12 órákor, életének 26-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Elhamvadt a nemes szív tüze, mely a szépet és igazat lángolt; kialudt ama törekvő élet fénye, mely ifjú erővel munkált a tudományért, lankadatlan szorgalommal kereste az igazságot. Fájó szívvel állunk összetört szép reményűnk romjai felett, fájdalomunka egyedül Istentől várva vigasztalást, enyhülést. Legyen nyugalma csüdes! öv. Sár.

di Imréné szül. Szász Eszter, bánatos anyja. Klára, Anna, Róza, nővérei, ugy a közeli és távoli rokonok.

— **Lezuhant vonat.** Steyrből távirják: Az árvíz következtében az Ennyvölgyi vasúton Krampsmünsteren túl egy vonat leest a töltésről. A mozdonyvezető és a fűtő életüket veszítették. Egy pályasíron súlyosan megsebesült.

— **A gellérthegyzi cizadella** ügye egy lépéssel előbbre jutott a megoldáshoz. A katonaságnak ugyanis októberre át kellene adnia a cizadellát, de eddig folyton kifogásokat tett, hogy nem tudja elhelyezni az ottani katonaságot és azokat akarná elhelyezni ideiglenesen a cizadellában, ha az ott levő tűzvédelmet az új lapos dűlő kaszárnyába tennék. Most azonban mégis találtak módot arra, hogy a kérdést megoldják. — A gellérthegyzi cizadellában levő csapatokat ugyanis véglegesen a lapos-dűlő új tüzér kaszárnyába fogják helyezni, a mely tudvaleg aug. 31-ikén teljesen kész lesz. A bosnyák csapatokat pedig a reték-utcai kaszárnyából főlhelyezik a várbeli kaszárnyába s így a bosnyákok elhelyezéseinek kérdése is meg van oldva. Ilyen formán, ha csak újabb akadályok nem jönnek közbe, a cizadella átadásának mi sem fog útjában állani.

— **Családi dráma.** Caralli grófné Flórenczen e napokban egy bűnös eszökölkel előkészítetett szerencsétlen szülés következtében meghalt. A rendőrség azonnal elfogatta a szülésznt, de a férjének letartóztatása is szóban forgott. És hogy a sejtelen nem volt alaptalan, annak legnagyobb bizonyítéka az, hogy pár nap múlva a gróf az alig ettemetett neje sirján agyonlőtte magát.

— **Mennyi szivart** fűstőlünk el a levegőbe, csaknem hihetetlenül sokra megy. Az év három hónapja alatt, jan., febr. és márc. a regáltságból elfogyott 1,244,300, brittanika 6,511,000, trabukko 3,869,000, új kiállítás operász 1,102,000 kuba-portoriko (5 kr.) 21,342,000 portoriko 16,838,600, virginai 5,667,450, a régi, a forgalomból már kivont vevő összesen csak 100 darab fogyott el. Elfogyott összesen 120,454,150 "darab, a cigaretták közül a "hölgy, cigarettából fogyott el legtovább: 43,727,200 darab, utána a magyar cigaretták következnek 41,488,500 darabban, virgini-cigaretták 27,574,200, hercegovina 16,801,600, dráma 16,758,600 szultán 9862,150, jenidze 8,146,500, sport 7,181,550 darab. Elfogyott összesen 175,260,600 darab. A különleges szivar és cigarettából elfogyott 11,283,414 darab.

— **Élő fátylak.** Óriási szerencsétlenségről kaptunk hírt, a mely eddig négy ember életébe került s a melynek még valószínűleg több áldozata is lesz. Szepes-Váralján a minap óriási felhőszakadás volt, a mely több háznak pincéjét elöntötte. Víz alá került Salt Nándor kereskedő pincéje is s a felgyült víz, egy megkezdett petróleumos hordót feldöntött. A petroleum kifolyt s vastagon elepte a víz felszínét. A vizet ki akarták szivattyúzni, de minden erőlködés kárba veszett, mert a víz nem apadt. Abba hagyták tehát a szivattyúzást s ekkor vették észre csak, hogy Kóler Miksa asztalosstanonc elült. Azonnal keresésére indultak s a ház gazdája, Lukács Pál asztalosmester, a kinek a fia szolgált, a pince vizében találta meg halva. Kiáltására a szomszédok összegyűltek s a holttestet ki akarták huzni a vízből. Lukács egyik cselédjének gyertyát adott kezébe, — hogy világoson, — de mikor az a pincébe lépett, — petroleum felrobant s hatalmas lánggal égni kezdett. — A robbanás mindazokat, a kik a pince körül álltak, körülbelül huszat súlyosan megsebesített. Óriási zúzávar keletkezett; jajgatás, sikoltozás és segítségkiáltás hangzott mindenfelől. A körülállókna maggyult ruhájuk s mint élő fátylak szaladoztak össze-vissza, míg a segítségre érkezőknek sikerült eloltani a tüzet. Azok, a kik a robbanásnál ott voltak hajuk, bajuszuk, szakálluk, ruhájuk teljesen legett. Csodálatos, hogy annak, a ki gondolatanságával az egész szerencsétlenségét előidézte, Lukács Pálnak alig történt valami baja. A legtöbbben azonban életveszélyes égési sebeket szenvedtek, ezért felgyógyulásuk nagyon kétséges. Eddig három áldozata van a robbanásnak, Gavulics körjegyző kilencz éves fia, egy Herz Klára nevű kilencz éves leány és Bujnár napszámos meghaltak. Többen pedig óriási kinok között a halállal vívódnak.

— **Párisi esendélet.** A párisi rendőrség veszedelmes bandának jót a nyomára, a mely Párisnak és környékének vagyonbiztonságát erősen veszélyeztette. A banda tagjai 16-20 éves suhanok. Vezérük valami Giboulet nevű fiu, a kit csak "Coco"-nak szólítottak. A gaz fráterek főleg a Neuilly gazdag elővárosban működtek részint késekkel, részint revolverekkel. Azok az áldozatok, a kiket az uton megtámadtak, kiraboltak és megverték, nem mertek jelentést tenni, mert a szép csemeték életük kioltásával is fenyegeték őket. A neuilly-i rendőrség előtt e napokban egy véres arcú ember jelentkezett, s kinak az arzába löttek, mivel vonatodott pénztárcáját azonnal átadni. A titkos rendőrség erre elfogta az öt főkolompot, de ezek vonatodtak társaikat megnevezni. Erre a főkapitányság azt a cselet követte, az elfogottakat egyikek ártatlannak nyilvánította és szabadon bocsátotta. Az persze azonnal sietett a társaihoz, a titkos rendőr pedig nyomban követte és ily módon az egész banda kézre került. Temérdek álkulcsot és fegyvert találtak náluk. A gonosz fehézkő büszkén kijelentették, hogy inkább foglalkoznak az utonálás mesterségével, mint a betéréssel, mert emez kevésbé veszedelmes dolog.

— **André sorsa.** Götteborból távirják: Andrének egyik fiére, André kapitány, azon kötelekkel való összehasonlítás

alapján, melyeket André a felszálláskor hátrahagyott s a melyeket Svensksund-ból ide hoztak, kiszámította, hogy az André léghajóban lévő kötelek összesen 123 m.-rel hosszabbak, mintsem gondolták. — Krisztianából távirják: Azon amaterdami hírt, mely szerint a „Dortrecht” nevű gőzhajó f. hó 17-én a Fehér-tengerben egy léghajónak, talán André léghajójának a maradványaival találkozott. Nansen nem tartja valószínűnek, mert valószínűtlen, hogy André léghajója, melyet felszállásakor a szél észak felé tűzött, már hat nap után a Fehér-tengerig jutott volna el.

MŰVESZET.

Színház. Tegnap a „Színházi képtelenség”-ek mulattatta a közönséget, ez uttal — mondhatnók — olyan előadásban, mely a bűnös nem hazudtolta meg. A darabban a szereplők egyre-másra faragták a különféle lokális éleket: mindenken tultett azonban Hegedűs Gyula, a vendégművész, a ki az érzékeny szomorujátékban, egy ital vízvezeteki víztől szenvedett kinos halált.

Színházi hírek. Gyöngyi Izónak, a Vig-színház komikus művészenek első fellépte ma lesz anyári színházban. Szegény Jonathán, Millöcker szép zenéjű operettejében Quicki Tóbiás, az impressárió szerepében fog másodízben bemutatkozni holnap Gyöngyi Izó. E szerepet a Népszínháznál is ő teremtette meg s óriási sikert aratott vele. Pompás coupletát is fog énekelni, így az ismert „telegrafos” coupletán kívül van Gyöngyinek egy másik ellenállhatatlan hatású „nevető” coupletja, melyet betétül énekel Szegény Jonathán. Ennek a betét dalnak érdekes története van. Gyöngyi egy phonographban fedezte fel ezt az angol couplet, melyhez szöveget ő írt. Barna Izóval pedig instrumentáltatta. Az ő sokféle nevetése oly elementáris hatású, hogy azt leírni egyszerűen lehetetlen. Hallani kell. Most az elmúlt napokban Nagyváradon határozott kellett megismételnie Gyöngyinek a „nevető couplet”. A darab többi szereplői a régi, S. Áldor, Forrai F., Mezei, Kassai.

Szerkesztőségi üzenetek.

R. Á. Versét holnap közöljük.
Szókimondó. 1. Az a bizonyos vers így kezdődik: „Hirt sem hallok már felföld...”
2. Távozni készül messzire. 3. Mikor lesz szerencsénk különiesen?

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

Az új 16-§.

Budapest, aug. 3.

A szerencsétlen új 16-§ ról egy tekintélyes ellenzéki képviselő a következő érdekes nyilatkozatot tette:

Szerencsétlen egy szakasz ez a tizenhatodik kezdettől fogva és szerencsétlen keze volt ebben a másképp is nagy fogyatékoságu igazságügyminiszternek. Oktalanul beledobott egy követ a vízbe és most, mint a példa bizonyítják, száz okos se huzza ki.

Mert miben is áll a módosítás. Egyrészt abban, és ez helyes, hogy az esküdtbírószág ítéletét statuálják a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok igazgatóira s tisztviselőire, avagy a közmegbízásban eljárók hivatalos tetteiket illetőleg. Másrészt azonban a békítő szövegváltoztatás igazán főlháborító, mikor minden oly esetben a törvényszék hatáskörébe utalja a nyomtatvány útján elkövetett rágalmazást vagy becsületsértést, amely esetekben az 1878. évi 5-ik törvényzikk a valódiság bizonyítását kizárja.

Gyakorlatilag még súlyosabb akadály a az a sajtó szabad bírálati jogának és köteletségének, most már a köztisztviselőkre vonatkozólag is. Mert az 1878-ik évi büntetőtörvénynek idézett 264. szakasz szerint az állítás vagy kifejezés valódisága bebizonyításának nincs helye és az még a sértett fél kívánatára sem engedhető meg:

1. Ha a rágalmazás, vagy becsületsértés a 272-ik szakaszban megjelölt személyek (külföldi uralkodó vagy államfő, követ vagy ügyviselő) valamelyike ellen követetett el.

2. Ha az állítás vagy kifejezés olyan cselekményre vonatkozik, mely csak a sértett fél indítványára vonható büntető eljárás alá és az erre jogosított ilyen indítványt nem tett, vagy azt visszavonta.

3. Ha az állított tényre nézve

jogérvényes fölmentő ítélet vagy megszüntetési határozat hozatott.

4. Ha az állítás vagy kifejezés a családi élet viszonyaira vonatkozik, vagy a női becsületet támadja meg.

Általános társadalmi érdekből elég lett volna, ha csupán ezt a negyedik pontot veszi a módosított tizenhatodik szakasz olyannak, melynek esetében a törvényszék ítélt sajtópanaszok fölött, a többi pont bevonása azonban újabb és szinte nagyobb veszedelmet rejt magában a sajtó ellen és a sajtószabadság ellen azért, mert a nyilvános bírálat közérdekű ügyekben rendszert ugyanakkor tétetik közé, mikor megindul a törvényes megtorlásra irányuló eljárás. És ha már most az történik, hogy a sértett, illetőleg a nyilvános bírálatra rászolgált fél ellen „bizonyítékok hiányából” fölmentő ítéletet, vagy megszüntető határozatot hoznak, ha megtörténik, hogy a káros, vagy a megkárosítottak nem tesznek indítványt a büntető eljárás megindítására, vagy azt visszavonják, ez esetekben szépen menekül a bűnös, mert nem szolgáltatnak ellene bizonyítékok, menekülnek a károsok, akik, mondjuk például: 50 perczestes egyesiséget kötnék és csupán a sajtó marad elháríthatatlan bajban, mely nyilvános bírálatával tán az ötven perczentes segítette a károsokat, mert a kiegyező gonosztevők a sajtó ellen a törvényszéknél keresik a „becsületüket”, a sajtóvétség elkövetője pedig a kompromisszumos szakasz értelmében el van átvé attól, hogy közleményeinek valódiságát bebizonyíthassa, vagyis fölhasználhassa azt a bizonyítékokat, melyet a károsok elrejtettek, hogy megnyerhessék az ötven perczentes kiegyezést,

Ez a kompromisszum tehát nem is vezethet a békére. Ki fog törni már az új szövegű tizenhatodik szakasz fölött is az új háború és folytatódni fog más terén a parlamenti vitatkozások, sőt, ami veszedelmesebb, folytatódni fog az egyes pártok körében. Mert a tökéletlen új szöveggel sokan lesznek elégedetlenek a szabadelvű párton, még többen az ellenzék soraiban és a függetlenségi csoportok tagjai már is két véleményen vannak megintve az ugynevezett béke felől, melynek — vigyázzunk rá — még hevesebb és kiméletlenebb harc lesz a folytatása.

Országgyűlés.

Budapest, aug. 3.

A képviselőház mai ülésén elfogadtak egy csomó helyiérdekű vasut engedélyezésére vonatkozó törvényjavaslatot.

Ivánka Imre a panama szimtomák elkerülése végett nem szavazta meg.

Dániel felszólalása után a többség mind elfogadta.

Ezután több mentelmi ügyet tárgyaltak le.

Árvíz.

Prága, aug. 3.

Az árvíz veszély mulóban van. Ausseben 15 híd leszakadt. 17 ház összeomlott.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölő szerkesztő és lapfőigazgató:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTER. *)

T. Fülöp Károlynénak

Helyben.

Az „Ellenzék” tegnapi számában alenem emelt rágalmai fölött a bíróság lesz hivatala ítélni, addig is azokat visszautasítom.

En, bár a nyilvánosságától nem félek, és Fülöpnével hírlapi polemiába vegyülni nem tartom érdemesnek, ellenben a rágalmak majd a bíróság lesz hivatala ezen jogos követelésemet felett határozatot hozni.

Caillag Manó.

*) E rovat alatti közleményekért senami felelősséget nem vállal a Szerk.

*) E rovatban megjelent közleményekről felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Hirdetések.

910—897. m. sz.

621. (1—2)

Versenyárgyalási hirdetmény.

A Sétátér mellett a malom-árok mentén lévő utca szakasz, valamint a Nép-utca kavicsolására 300 halom rostátatlan szamos kavics szállítása szükséges.

Továbbá szükséges a Hójai törvényhatósági közút kavicsolására 300 halom rostátatlan kavics szállítása.

Ezeknek a szállításoknak biztosítására a városi mérnöki hivatalban 1897 évi augusztus hó 8-án délelőtt 10 órakor versenyárgyalás fog tartatni.

A versenyezni kívánók 50 kros bélyeggel ellátott zárt irásbeli ajánlataikat a városi mérnöki hivatalhoz adják be.

A feltételek az említett hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvar, 1897. aug. 2.

Kolozsvar sz. kir. város mérnöki hivatala.

1281—1897.

620. (1—1)

Csődügben árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében azonnal közhírré teszi, hogy a Kolozsvar városi kir. törvényszék 1897. évi 4910 számú végzése következtében Dobál Antal ügyvéd, mint tömeg-gondnok ügyvéd által képviselt Weiss József utóda javára Végh Lajos csődtömege javára az ennek csődtömegéhez tartozó, a csődtörvény 1197—1273 és 1292—1322. tétel-számok alatt előforduló — eredetileg 2207 frt 95 krt kitevő — azonban részletfizetések teljesítése következtében folytonosan apadó — s az árverzési határonapon tömeg-gondnok által bemutatandó kimutatás szerint, akkor fennálló künt-lévő követelések — a tömeg-gondnoknál hivatalos órák alatt megtekinthető ár-verési feltételek értelmében nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a helyi városi kir. járásbíró 12831—897. számú végzése folytán Kolozsvar kir. törvényszék 14. számú szobájában leendő eszközölésére 1897 évi augusztus hó 16-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a leg-többet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Kolozsvar, 1897. évi július hó 27. napján.

LICHTENSTEIN JÓZSEF,
kir. bír. végrehajtó.

Neumann S. órás

KOLOZSVÁRT,

Belkőzép-utca 2. szám, a „Grand-kávéház” mellett.

Az 1890 évi budapesti m. ipariskola kiállításán érdemjellel, díszok-levéllal és tiszteletdíjjal kitüntetve.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy helyben, a Belkőzép-utca 2. sz. alatt levő volt Stulbach-féle

órászületet

megvettem s azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendeztem.

Dus raktárt tartok **fali-, ingó-, és ébresztő órákban**, ugyintén **óraláncokban** s mind e szakmához tartozó tárgyakban, melyeket a lehető legolcsóbban árusítok.

Órájavításokat két évi jótállás mellett a legpontosabban eszközök. Ugyintén elvállalok javítás végett arany-, és ezüst és mindenemű éreztárgyakat.

Több évi elismert sikeres működésem úgy a budapesti piacon, mint a külföld nagyobb városiban feljogosít azon reményre, hogy tisztelet pártolóm b. bizalmának minden tekintetben megfelelhetek s igyekeznem fogok a bizalomnak jó munkával, pontossággal a mérsékelt árakkal eleget tenni. Becses pártfogását kéri

478 5—5

Neumann S.

Uj szobafestő és mázoló üzlet!

Van szerencsém tudomására hozni a n. é. közönségnek, hogy

VARGA RUDOLF

Kolozsvar, sánczalja-utca 14. sz. a.

— a mai kor igényeinek egy minden tekintetben megfelelő, —

Szobafestő és Mázoló üzletet

nyitottam.

Minél fogva bátor vagyok a n. é. közönségnek figyelmét felhívni arra, hogy minden e szakmába vágó munkálatokat, u. m. szobafestést a leggyorsabbított, legbiztosabb, legkisebb költséggel, továbbá épület homlokzatokat úgy vízfőtőkben, mint olajban, nemkülönben ajtókat, ablakokat, padlókat, fűrdőházakat, varrások olajbani megfestését a leggyorsabb és legolcsóbb árban is képes vagyok pontosan, tisztán és izléssel elkészíteni.

Alkattal kérem egy a helyben, valamint a vidéken is érde. közönség becses támogatását számomra kikérni.

558. 7—10.

Maradtam alácsatol tisztelettel
Varga Rudolf,
szobafestő és mázoló.

Előpataki gyógyviz

a világ legelső vasas savanyuvize.

A klinikák, kórházak és az orvosi praxisba bevezetve, gyógyhatású gyomor és bélhurutba, máj- és lépdegénységben, veses- és húgyhólyag hurutos bántalmánál, húgykő képződésénél, méhbetegségeiben, angol kórban és a némi részek gyengeségeiben.

Járványos betegségek alkalmával a legkitűnőbb átitó- és ivó viz. Egyedüli természetes borvíz, mely kötött szénasavánál fogva minden borhoz talál, nem hevíti, a gyomrot nem szorítja, vértörlést nem okoz — miért is a háztartásban már századok óta mint legkedveltebb ital használtatik.

588. 5—10.

Kapható minden jelesebb fűszerkereskedésben és vendéglőkben, a torgalom megkönnyebbítése végett új raktárt állítottam fel, miért is kérem a t. vendégszeretet szükségletét onnan beszerezni szíveskedjék.

Az Előpataki ásványvíz kezelőség.

Raktár-helyiség Előpatakon: Orosz Lázárnál. Kolozsvar: Veres Károlynál, Nagyszamos-utca 10. sz. Telephon szám 255.

NEMZETI baleset-biztosító részvénytársaság

erdélyrészi vezérigynöksége

Kolozsvar, belkőzép-utca 2. sz.

Elvállal:

1. Egyénekenkénti baleset-biztosítást.
2. Csoportos baleset-biztosítást ipar vagy kereskedelmi vállalatok alkalmazottai, gazdasági vagy hivatali személyzetek számára.
3. Katona baleset-biztosításokat a cs. és kir. közös hadsereg, valamint a m. kir. honvédség az osztrák Landwehr és a magy. kir. csendőrség tényleges tisztikara számára.
4. Tűzoltó baleset-biztosításokat önkéntes és hivatalos tűzoltók számára.
5. Általános utazási baleset-biztosítást mindenemű baleset ellen, a mely az utast utazás közben érheti.
6. Élethossziglani vasuti baleset-biztosítást egy és mindenkorra fizetett díj ellenében.
7. Tengeren való utazás közben történhető baleset elleni biztosítást.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a fenti vezérigynökség (598. 3—4)

SOLYMOSY ÉS KÖSCH

VOLT RAJKA-FÉLE

GÉPGYÁR ÉS VASÖNTÖDE

Kolozsvar felső-azén-utca. Telefon 198. sz.

Megrendelésre készülnek:

Öntvények 5 grammtól 5.000,000 grammig.
Öntött vas oszlopok, lépcsők, rácsozatok
legdizsesebb mintákban.

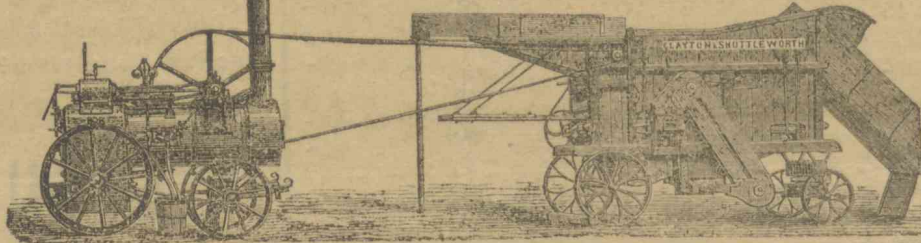
Vas fedélszerkezetek és hidak.

Az összes
gazdasági
gépek
gyári
raktára.

Gőzgépek és kazánok.

Tervrajzok és költségvetések.

530. (4—x)

OCCASIO!!

Csalán vászon női ruhára 1 méter — 14 kr.
„ „ 1/2 végenként 1 méter — 12 kr.
Színes csalán vászon női ruhára 1 méter — 20 kr.
Jó mosó Cretonok 1 méter — 20 kr.
Jó mosó Cretonok francia 1 méter — 25 kr.
Jó mosó Levantin francia 1 méter — 30 kr.

Delainok minden színben 1 méter — 50 kr.
Delainok valódi francia 1 méter — 60 kr.
Áttért és himzett francia batis 1 méter 60 kr.
Színes mosó selyem 1 méter 80 krtól 1 frtíg.
Színes Tafft és Glassek 1 frttől 1 frt 20 krig.

I Z A Y Á R P Á D

(GÁMENTZY JÁNOS UTÓDÁNÁL.)

586 (5—8)

ELŐPATAK

GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításán kitüntetett gyógy-vize Európa legjelesebb bálnelégusai által a világ legelső égvényes, vasas savanyuvizének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásuknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorfájás és a túlságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor és bélbántalmakban, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben, riasztór és kedélykórban, máj és lépdegénységekben, az epe kivetési csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszterj s váltólázakból származott lépdegénységekben, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hórszám zavarokban, s különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban kezdődő húgy- és fagyóvíz-lerakódás a húgykőképződésnek, a méh idült tömültségének, daganiál, fehérhólyás, a némi részek gyengeségeiben, angol kórban, közsvény- és csuszajokban.

Az ásványvíz használatával kapcsolatosan újonnan berendezett meleg- és hideg ásványvíz-fürdők, friss kecske-tej, hidegvíz gyógyfürdő, massage, svéd-tornaszat áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár, távirat, posta. 600 szoba áll a közönség rendelkezésére napi ár 60 krtól fennebb. — A szobák árai május 15-től július 1-ig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30%-kal olcsóbbak. Az éttermekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak parkok, erdei sétányok, olvasó, zongora- és társalgó termek, tornaszat, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások; ugyintén egy elsőrangú cigány-zenekar.

Vagyontalan betegek hatóságai ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíj-mentességben részesülnek.

A bármely irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasút állomáson szállanak ki, honnan 1 óra távolságra eső Előpatakra magán- és társas kocsik szállítják a gyógyvendégeket; társas kocsin, ha csak egy személy jelentkezik 2 frt; több személynél személyenként 1 frt 30 kr. fizetendő. Egy magán-kocsi díja 3 forint. Ezen kocsikra jegyek a földvári állomásfőnöknél válthatók.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad Előpatak, 1897. május hó.

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

462. 19—20.